

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 2 juli 2024
Ons kenmerk 27/5.5/2024000952
Behandeld door thema Ruimte & Wonen
Onderwerp: Afdoening motie aangenomen in de vergadering van Provinciale Staten van 20 december 2023 over Betrek de jongeren bij de Omgevingsvisie, motie 2023-32

Geachte voorzitter/leden,

In de vergadering van uw Staten van 20 december 2023 heeft u het college verzocht:

1. Om te onderzoeken hoe, mogelijk in samenwerking met Prodemos of gelijksoortige partijen, jongeren actief betrokken kunnen worden bij het opstellen van de omgevingsvisie zodat zij input kunnen geven;
2. Om de adviezen en inzichten van jongeren in dit kader proactief te delen met Provinciale Staten.

Met deze brief geven wij invulling aan deze motie.

Hoe realiseren wij een goede inrichting en verdeling van de ruimte in Drenthe?
Die vraag moet uiteindelijk beantwoord worden in de nieuwe omgevingsvisie "Horizon van Drenthe".

Op woensdag 14 februari 2024 hebt u de startnotitie vastgesteld om tot de nieuwe omgevingsvisie voor Drenthe te komen. Met betrekking tot participatie is opgenomen dat deze zinvol en inspirerend moet zijn, wij een heldere gespreksagenda hebben en wij de nadruk leggen op gesprekken met jongeren. Het gaat immers over hun toekomst.

Wij hebben dit verder uitgewerkt in een communicatie- en participatieaanpak waarbij wij zijn gekomen tot vijf sporen:

1. benutten uitkomsten van reeds doorlopen, of lopende, participatietrajecten
2. Jongeren geven richting
3. inwoners van Drenthe
4. medeoverheden
5. vakprofessionals, ondernemers, onderwijs en maatschappelijke organisaties in Drenthe

Wij zijn gestart met de fase van input ophalen in de sporen 1, 2 en 4. Met de opbrengst van deze fase wordt de contourennota opgesteld. Een voorstel ten aanzien van provinciale belangen, provinciale sturing en rol en een eerste richting voor ruimtelijke keuzes. Deze contourennota kan worden beschouwd als het voorontwerp van de nieuwe Omgevingsvisie, tot stand gekomen met betrokkenheid van onze samenleving en medeoverheden. Na de zomer starten wij met de tweede fase van de participatie.

Uiteraard worden alle sporen bij deze tweede fase betrokken. Hoe wij dat aanpakken leest u verderop in deze brief.

Jongeren geven richting

Het participatiespoor voor de jongeren hebben wij mét jongeren opgesteld en aangescherpt. Zo hebben wij bijvoorbeeld gesproken met jonge collega's, de projectleider van Passie op het Platteland en de Jongeren Adviesraad.

Besloten is dat wij ons met name richten op de categorie middelbare school tot en met jonge ouders, met de focus op jongvolwassenen van 18-24 jaar. Deze leeftijdsgroep omvat 7% van de bevolking van Drenthe. In totaal circa 35.000 jongvolwassenen.

Ook kiezen wij ervoor participatie efficiënt in te zetten, bijvoorbeeld door zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande netwerken en kanalen én de aanpak te laten doen door jongeren.

Start activiteiten

In de bijlage bij deze brief vindt u een overzicht van alle activiteiten waar wij nu mee gestart zijn. De basis is een vragenlijst over de toekomst van Drenthe in 2050. Deze wordt op verschillende manieren op verschillende plekken (en doelgroepen) en met verschillende methoden onder de aandacht gebracht. En dus dóór jongeren. De centrale vraag die wij stellen is: *"Hoe houden wij Drenthe in de toekomst aantrekkelijk voor jou en de ander?"*.

Het participatiedoel wat wij met de jongeren nastreven is: het vergroten van de inhoudelijke kwaliteit van de omgevingsvisie "Horizon van Drenthe". Wij rekenen erop dat de Drentse jongeren ons kunnen inspireren met een frisse en creatieve blik. Dat zij ons meegeven wat voor hen en de nieuwe generatie de beste keuzes zijn. De participatieruimte die hierbij in deze fase wordt geboden is: raadplegen/adviseren.

Richting september ronden wij deze eerste fase af. Wij hebben dan zo doelgericht mogelijk bij verschillende groepen jongeren in Drenthe input opgehaald voor de nieuwe Omgevingsvisie. De participatie met de overige stakeholders staat na de zomer gepland. Wij toetsen dan breder wat de jongeren hebben ingebracht. En doen dat vooral aan de hand van dilemma's die geschetst worden in de contourennota.

Overige sporen

Onze medeoverheden worden ook al in deze eerste fase geraadpleegd. Dit doen wij aan de hand van de thematische symposiumreeks 'Horizon van Drenthe'. U wordt hier, samen met de bestuurlijke, ambtelijke en volksvertegenwoordigers van de twaalf Drentse gemeenten en waterschappen ook telkens voor uitgenodigd.

De symposia zijn bedoeld om vraagstukken te verkennen, kennis op te doen en te delen en inspiratie op te doen over de grote ruimtelijke opgaven, met als doel scherp te krijgen in de keuzes die wij moeten maken voor de toekomst van Drenthe.

Verder ontvangt u binnenkort de uitnodiging "Wandelen met PS". Niet een ommetje, maar een stevige wandeling met als doel de ruimtelijke vraagstukken en het landschap te ervaren en de tijd te hebben om hier met elkaar over in gesprek te gaan. Onderweg lopen mensen mee die een vraagstuk nader kunnen duiden.

De kennis en expertise van de vakprofessionals, ondernemers, onderwijs en maatschappelijke organisaties benutten wij om de inhoud van de omgevingsvisie te versterken. Het idee is om hier later in het jaar Drentse Horizoncafés voor te gaan organiseren.

Ook met onze inwoners (van alle leeftijden) gaan wij graag in gesprek. In veel van de in spoor één genoemde processen komen inwoners, ondernemers en organisaties van Drenthe al aan bod. Zo is participatie opgenomen of uitgevoerd in de verschillende agenda's die door ons zijn vastgesteld of in ontwikkeling zijn (sociale agenda, economische koers, cultuurnota, landbouwkoers, woonagenda, DPLG met landbouw-, water- en natuurtafels).

De bouwstenen die dat oplevert worden meegenomen bij de totstandkoming van de omgevingsvisie. Denk ook aan het Burgerberaad Drenthe of de Toekomstdromen van Drenthe (uitkomsten Drents Panel). Daarnaast zullen wij onze inwoners uitdagen om actief mee te denken en aan te vullen op de inbreng die de jongeren hebben gegeven.

Deze vervolgfase verdiepen wij nog verder uit in de vijf sporen.

Uitkomsten delen

Op 18 september 2024 zullen wij u bijpraten en terugkoppelen wat de participatieaanpak in deze eerste fase heeft opgeleverd. De uitnodiging voor deze informatiebijeenkomst volgt.

Wij hopen u hiermee voor nu voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlage Overzicht activiteiten Spoor 2 – Jongeren geven richting

Bijlage 1   Overzicht activiteiten Spoor 2 – Jongeren geven richting

Vragenlijst als basis

We hebben, met de input en kritische blik op vragen en taalgebruik van verschillende jongeren, een enquête opgesteld waarin we jongeren vragen naar hun waardering voor Drenthe nu, hun top 3 meest belangrijke thema's voor de toekomst en wat daarin kan blijven en wat beter kan of anders moet. We vragen hoe zij denken dat hun top 3 er in 2050 in Drenthe uit ziet en of ze zich wel of niet zorgen maken als ze denken aan 2050.

Deze vragenlijst wordt op heel veel verschillende manieren onder verschillende doelgroepen onder de aandacht gebracht.

Inzet promo-/videoteam

SPOT TV is een mediaplatform, met een groot bereik onder Drentse jongeren. De samenwerking tussen provincie Drenthe en Spot TV heeft als doel jongeren actief te informeren, te betrekken bij de omgevingsvisie en te laten meedenken over thema's die voor hen belangrijk zijn.

Daarvoor maken zij campagnebeelden, een introductievideo, een videoserie bij circa 5 middelbare scholen en content voor social media (Instagram, TikTok, Youtube). Ze laten verschillende jongeren aan het woord en stellen hen vragen met betrekking tot hun omgeving.

De video's sluiten af met een oproep om de vragenlijst in te vullen. Aan de hand van deze vragenlijst halen we waardevolle inzichten op over wat jongeren ervaren en wat ze belangrijke onderwerpen vinden voor de toekomst van Drenthe.

Aan het eind zorgen we voor terugkoppeling van de resultaten, bijvoorbeeld door de resultaten te overhandigen aan de gedeputeerde.

Veldtocht

Om zoveel mogelijk jongeren te bereiken, gaan we bovendien naar de plekken waar ze te vinden zijn. Jonge interviewers van ROSCOM gaan in juni, juli en augustus naar diverse locaties zoals stations, hogescholen (tot de zomervakantie) en evenementen en hotspots door heel Drenthe om de enquête onder de aandacht te brengen en daarop verdiepende vragen te stellen.

Denk aan het TT festival, Stadsfestival Hoogeveen, of Kindertheaterfestival De Sprookjestuinen (voor de doelgroep jonge ouders). Maar ook het Festivalderaa, Regenboogfestival of de Gouden Pijl worden bezocht.

Het promoteam en de veldtocht zullen voor de herkenbaarheid dezelfde uitstraling hebben.

Horizonmiddag voor georganiseerde jongeren

Onder begeleiding van het Trendbureau Drenthe wordt er een workshop georganiseerd op 29 juni voor de georganiseerde jongeren. Dit doen we samen met de Jongeren Adviesraad Drenthe welke de uitnodiging heeft verspreid onder haar netwerk.

Interne communicatie

Statenleden, collegeleden en medewerkers van de provincie Drenthe worden via de interne communicatiekanalen gevraagd hun (klein)kinderen te benaderen en de vragenlijst te laten invullen

Daarnaast organiseren we drie interne kennissessies met collega's jongeren dan 30 jaar.

Externe communicatie

Onlangs heeft een verdiepend gesprek plaatsgevonden met het DAJK, in samenwerking met de collega's van het thema Landbouw.

Ook vragen we de beleidsadviseurs economie van de Drentse gemeenten om namens de provincie bij 5 bedrijven langs te gaan om een promopakket uit te delen. In dit pakket zien de jongeren hoe ze online deel kunnen nemen aan de participatie rondom de omgevingsvisie. (het promopakket bestaat uit een poster, korte uitleg en kaartjes met QR codes die verwijzen naar de enquête) De bedrijfseigenaren wordt gevraagd om dit te stimuleren. We vragen ook ondernemersorganisaties, FNV, CNV c.a. deze actie onder hun jongere leden (tot 35 jaar) te promoten.

Dit promopakket kunnen we breder inzetten. Omdat we op dit moment niet kunnen inschatten of jongeren op andere vindplaatsen dan hierboven al benoemd actief de enquête zullen invullen beginnen we klein. Denk daarbij aan het opsturen van het fysieke promopakket naar enkele bibliotheken, dorpshuizen en sportlocaties verspreid over Drenthe.

Ook willen we kijken of waterschappen/gemeenten en maatschappelijke organisaties met een duidelijke link naar jongeren ons kunnen ondersteunen door de vragenlijst onder hun leden/deelnemers te delen. Denk bijvoorbeeld aan de jeugdijkgraaf/kinderburgemeester of welzijnsorganisaties (plattelandsketen), cultuur- en natuurorganisaties (K&C Drenthe, IVN Drenthe) of Passie op het Platteland.

